

SWIFT CONSERVATION

KEEPING THE SKIES ALIVE

www.swift-conservation.org

ULOTKA I

Dobór i montaż budek lęgowych dla jerzyków

Gratulacje! Chcesz pomóc jerzykom ...

Wybór miejsca

Umieść budkę lęgową na ścianie budynku najmniej narażonej na bezpośrednie działanie promieni słonecznych. Jeśli to możliwe, umocuj ją pod występami lub okapami, aby zapewnić dodatkową ochronę przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi i gorącem. Budka powinna być zamocowana co najmniej na wysokości 5 metrów. Przed zamontowaną budką musi rozciągać się duża otwarta przestrzeń, aby umożliwić jerzykom bezpośredni wlot przy dużej prędkości (wlatują prosto do otworu gniazda, aby uniknąć drapieżników). Upewnij się, że drapieżniki (koty, kruki, sroki, wiewiórki, szczury i łasice) nie mają łatwego dostępu do gniazda (np. wspinając się lub zlatując z pobliskich drzew).

Gdzie montować budki lęgowe i budki cegły

1. nie należy montować budek w miejscu narażonym na silne promieniowanie słoneczne lub osłoniętym drzewami – minimalna wysokość zawieszenia budki wynosi 5 metrów
2. idealnym miejscem do zawieszenia budki są miejsca pod okapami lub na ścianach skierowanych lub północny-zachód. na północ, północny-wschód.

Wybieramy budkę

Możesz znaleźć spory wybór budek lęgowych na naszej stronie internetowej w sekcji „zakupy”. Tam także znajdziesz linki i szczegóły dotyczące zamówienia. Krótki opis różnych rodzajów i ich zastosowań znajdziesz poniżej. Wybierz budkę, która odpowiada Twoim potrzebom, możliwościom finansowym i zdolnościom do jej zamontowania. Pamiętaj proszę, że im trwalsza i lepiej zamontowana jest budka, tym lepiej dla Twoich Jerzyków.

Drewniana

Budka lęgowa „Zeist” jest obecnie dostępna u Johna Stimpsona (j.stimpson1@btopenworld.com). Jest dobrze wykonana, wypróbowana i przetestowana, zaprojektowana dla jerzyków przez ekspertów, jest lekka i łatwa w montażu w porównaniu do budek betonowych. Wadą budek ze sklejki jest potencjalnie mniejsza trwałość, jednak dobre umiejscowienie i okresowa konserwacja powierzchni mogą przedłużyć jej trwałość w znaczny sposób. Wersja tej budki jest także dostępna z odzyskiwanego plastiku.

Betonowa – „woodcrete”

Niektóre z budek dostępnych od Schwegler (oraz innych europejskich producentów) są wykonane z lekkiego betonu zwanego „Woodcrete”. Jest to mieszanka cementu i włókien roślinnych, jest mocna i długotrwała, chociaż ciężka. Takie budki, gdy będą odpowiednio umiejscowione i utrzymywane, mogą przetrwać tak długo jak sam budynek, co sprawia, że są szczególnie atrakcyjne i wydajne.

Terakota

Tę ładną budkę można dostać w Ibstock Trick w trzech kolorach. Pasuje do standardowych rozmiarów cegły i jest idealna do nowo budowanych miejsc. Zaprojektowana przez właściciela kolonii jerzyków w Wielkiej Brytanii oraz eksperta, zapewnia idealne warunki bytowania, gdy jest właściwie zamontowana.

Zrób to sam

Pokazujemy kilka różnych projektów budek lęgowych dla jerzyków na naszych stronach internetowych. Wybierz takie, który najbardziej odpowiadają potrzebom w miejscu Twojego zamieszkania oraz Twoim umiejętnościom i wykonaj je. Te budki są lekkie w porównaniu do betonowych, wymagają też mniej wysiłku przy montażu, lecz nie przetrwają tak długo jak betonowe. Jednakże, jeśli są dobrze wykonane, będą mogły długo służyć i zapewnią właściwe miejsca do gniazdowania jerzykom.

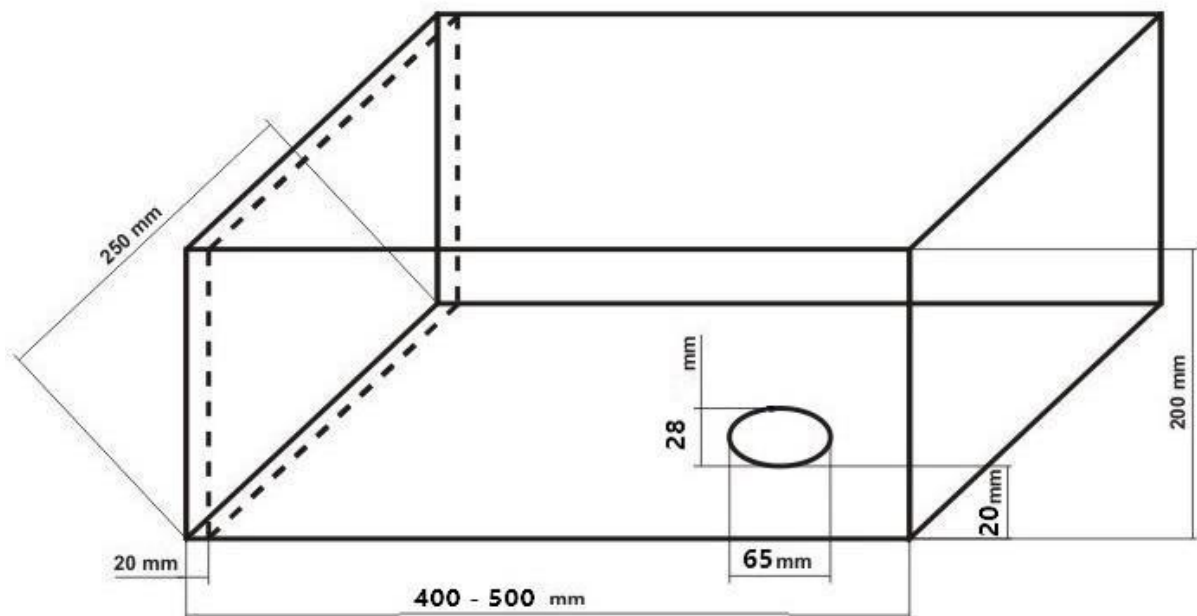

Budka ze Szczecina

Oto projekt prostej budki lęgowej dla Jerzyków, która od lat z powodzeniem sprawdza się w naszych realiach, co roku stając się domem dla kolejnych pokoleń tych wspaniałych ptaków. Wisi ona na balkonie mieszkania na 6. piętrze jednego ze szczecińskich wieżowców i jest wyposażona w kamery prowadzące całodobową obserwację. Obraz z nich można oglądać na naszej stronie www.jerzykionline.pl. Pamiętajmy, że Jerzyki są ptakami bardzo towarzyskimi i najchętniej zamieszkują w niewielkich koloniach, po kilka par. Nie ograniczajmy się do jednej budki lęgowej!

fot. Z. Brzozowska, Ratujmy Ptaki

fot. Z. Brzozowska, Ratujmy Ptaki

Wstawka

Kilka takich modeli budek pokazanych na poniżej zamieszczonym rynku może być zagłębionych w ścianie w większości budynków z cegły lub bloczków betonowych. Zarówno Istock jak i Schwegler mają tego rodzaju budki. Na zdjęciu widoczna jest popularna podwójna budka od Schwegler. Budki te są zazwyczaj ciężkie, a ich mocowanie to zadanie dla profesjonalistów. Z tego powodu zazwyczaj najlepiej pasują do nowo budowanych budynków, lub takich, których ściany poddawane są gruntownym naprawom.

Mocowane na zewnątrz budynku

Przykłady kilku zamocowań budek na zewnątrz budynku pod okapami lub na ścianach. Typ budki na zdjęciu to betonowa budka od Schwegler mocna i popularna ale też bardzo ciężka.. Z powodzeniem montowaliśmy ten model w Londyńskim ZOO, Parku Regent's i (na zdjęciu) w Irlandii Północnej.

Mocowanie budki

Dobre budki lęgowe są wykonane tak, aby mogły przetrwać i służyć ptakom przez wiele lat. Użyj dobrego materiału mocującego, odpornego na korozję, odpowiedniego do materiału na ścianie, np. specjalne mocowania do cegieł, obić drewnianych, betonu lub kamienia. Budki mogą być także mocowane do wysokich słupów, wież, kominów, a także do obudów metalowych, przy czym należy zasięgnąć rady producenta odnośnie stosowanych metod mocowania. Jeśli masz wątpliwości odnośnie Twoich zdolności do zamocowania budki, poproś fachowca, aby to zrobił za Ciebie.

Bezpieczeństwo!!!

Zanim zaczniesz montować lub czyścić Twoją budkę lęgową, upewnij się, że Twoje warunki pracy są bezpieczne. Używaj tylko odpowiedniego sprzętu, narzędzi i mocowań. Upewnij się, że są sprawne. Przestrzegaj instrukcji udostępnionej przez producentów. Zachowaj szczególną ostrożność pracując na wysokości, na drabinach, rusztowaniach lub podestach. Zasięgnij fachowej rady zanim zabierzesz się za wykonywanie zadania, do którego nie zostałeś przeszkolony. Zdobądź i korzystaj z profesjonalnego wyposażenia ochrony osobistej wymaganego do danego zadania.

Zwabianie ptaków - płyta z nawoływaniem jerzyków

Znalezienie nowego miejsca gniazdowania może zająć jerzykom dużo czasu. Zasiedlenie budki można jednak znacznie przyspieszyć, jeśli odtwarzać będziemy nagranie nawoływań jerzyków we wczesnym okresie gniazdowania (Maj – Czerwiec) i ponownie później, w drugiej połowie Lipca, gdy młode szukają miejsc do zasiedlenia w przyszłym roku. Można nabyć u nas płytę CD – zapraszamy na naszą stronę do sekcji 'zakupy'. Najlepsze efekty uzyskuje się mocując głośnik obok, lub nawet wewnątrz, budki lęgowej, z odtwarzaczem umieszczonym w miejscu, skąd można nim sterować w łatwy sposób, np. z pokoju. Jakikolwiek sprzęt elektryczny umieszczony na zewnątrz musi być zabezpieczony przez czynniki atmosferycznymi.

Sprawdzanie wykorzystania budek przez ptaki i utrzymywanie ich

Budkę czyścimy po każdym sezonie, pozostawiając nieckę lęgową. Pozostawiona niecka lęgowa, będzie wykorzystana w następnym sezonie i pozwoli jerzykowi szybko złożyć jajka – nie będzie tracił czasu na nanoszenie wyściółki. Ewentualnie może uznać, że trzeba dokonać poprawek, ale to już nie zajmie tak dużo czasu.

Pomnażanie sukcesów

Jeśli Twoja budka była w sezonie lęgowym zasiedlona czyli spełniła swoje zadanie, załóż ich wtedy więcej! Jerzyki gniazdują w koloniach, często dość luźnych, ale lubią mieć kilku sąsiadów. Ruchliwa kolonia jerzyków będzie bardzo atrakcyjna dla innych jerzyków i zachęcała do osiedlania się większej ilości ptaków - na zasadzie - im więcej tym weselej!

Telewizja przemysłowa i dźwięk

Możesz pomyśleć o zamontowaniu kamery telewizji przemysłowej tak aby obserwować życie ptaków w budkach. Kamery powinny być bardzo małe, z promiennikami tak aby obraz można było oglądać również w nocy. Kamery nie mogą wydzielać ciepła i nie mogą stanowić żadnego ryzyka dla ptaków (np. z luźnych kabli czy podłączeń). Powinny być dostosowane do wielkości budki i zamocowane przed sezonem lęgowym.

Jeśli kamera zawiedzie w sezonie, nie powinna być serwisowana do czasu aż ptaki opuszczą gniazda na dobre.

Nakazy i zakazy

Zapewnij ptakom spokój, ciszę i warunki do rozmnażania.

Spróbuj zintegrować projekt budek z działaniami lokalnych szkół.

Spróbuj prowadzić dziennik aktywności ptaków.

Postaraj się zamieścić w internecie obraz ze swojej kamery zamontowanej w gnieździe tak aby inni też mogli je zobaczyć.

Sprawdź budkę każdej zimy, aby upewnić się, że jest wciąż stabilnie zamocowana.

Nie stój i nie gap się na budkę, gdy jerzyki są w pobliżu - zrazi to je.

Po jakimś czasie, gdy będziesz je ignorować, one nauczą się ignorować ciebie.

Nie przeszkadzaj jerzykom zanim nie opuściły gniazda.

Nie próbuj łapać ptaków.

Nie pozwól, aby rośliny zasłoniły dołot do budki.

Będą przeszkadzać ptakom oraz zapewnią dostęp drapieżnikom.

*ulotka przetłumaczona z angielskiego oryginału: „Choosing & Installing Swift Nest Boxes”;
prawa autorskie Edward Mayer / Swift Conservation; tłumaczenie Fundacja Ratujmy Ptaki;
fotografie zaczerpnięte z angielskiego oryginału*

www.mail@swift-conservation.org

www.info@ratujmyptaki.org

Installing Swift Nest Boxes 2011 © Edward Mayer Swift Conservation 2011